

5.3 EDUCACIÓ

En l'educació formal els recursos més emprats per treballar els temes relacionats amb la biodiversitat són les sortides de camp, les visites a centres i equipaments d'educació ambiental, la realització d'itineraris i jocs de descoberta de l'entorn, l'observació directa de paisatges, material gràfic i audiovisual, etc.

En els currículums oficials es contempen continguts i objectius relacionats, més o menys directament, amb la descripció i conservació de la biodiversitat. Malgrat això, només en els continguts de biologia de Batxillerat figura específicament el terme biodiversitat; si es té present que el tractament dels objectius que es descriuen en el primer nivell de concreció són tractats en el segon i tercer nivell de concreció en funció del criteri de cada centre, i en últim terme de cada educador, el tema de la conservació de la diversitat biològica pot ser tractat explícitament o implícita, o bé simplement no considerar-se inclòs en els objectius de l'etapa. Pel que fa als eixos transversals del currículum, on es podrien trobar aspectes més concrets relacionats amb la conservació de la diversitat biològica, s'ha observat que tot just s'esmenta l'existència d'uns eixos transversals en educació, no lligats a cap àrea en concret, i un d'ells és l'eix mediambiental.

Les facultats de ciències (farmàcia, biologia, ciències ambientals, etc.) tracten el tema de la conservació de la biodiversitat des de les diverses assignatures que estan vinculades directament a aquest tema, però no hi ha cap assignatura específica sobre el tema de biodiversitat i la seva conservació. En les llicenciatures de Geografia, Sociologia, Ciències de l'Educació, i possiblement alguna altra, es treballen aspectes com la percepció i descripció del paisatge i tipologia, així com la diversitat genètica humana i la diversitat cultural.

Els recursos emprats per treballar temes relacionats amb la biodiversitat fora dels centres escolars, però dintre de l'àmbit educatiu, són activitats adreçades a escoles, exposicions de producció pròpia, revistes i monogràfics, materials didàctics, seminaris, cicles de conferències, jocs de simulació, debats d'opinió, etc.

El tractament del tema es centra bàsicament en l'estudi del territori, el coneixement de l'entorn i la seva valoració positiva, així com la diversitat de paisatges, processos naturals i ús i gestió sostenible dels recursos. Es valora força positivament el fet que en els darrers anys s'ha incorporat en determinats equipaments educatius el tema de la biodiversitat i la seva conservació com un dels objectius a treballar, des de la perspectiva de l'anàlisi i l'ús i gestió sostenible dels recursos com a temes implícits.

Un dels principals problemes detectats al contactar amb el col·lectiu d'educadors és el bombardeig de multitud de temes al qual estan sotmesos i que han d'incorporar en les programacions de curs. Els educadors reclamen recursos i materials preparats per ser utilitzats directament.

En general es detecta una manca de sensibilització i d'interès real o reconeixement envers els temes ambientals. Que en un centre educatiu es porti a terme alguna experiència interessant, depèn exclusivament de l'entusiasme personal d'algun professor, que és capaç algunes vegades d'encomanar-ho als seus companys.

Els objectius relatius a la conservació de la biodiversitat i l'ús sostenible dels recursos, no ocupen gaire part dels continguts de les matèries de ciències. El tema ambiental, no és en general un tema prioritari.

Hi ha una manca de sistemes d'avaluació de les activitats que ofereixen els diversos agents educatius referents als temes de biodiversitat. Habitualment només es té la intuïció de que les activitats educatives que es proposen a les escoles són ben acollides i satisfactòries, tant per l'educador que les contracta com per l'alumne que les rep.

Objectius a assolir:

- Informar, sensibilitzar, educar i capacitar els col·lectius educatius (alumnes, estudiants, etc.) en relació a les necessitats per a la conservació i ús sostenible de la biodiversitat.
- Incentivar i realitzar programes i estratègies educatives que tinguin com objectiu educar per a la conservació i ús sostenible de la biodiversitat.
- Establir mecanismes de control i avaluació per a detectar els canvis al llarg del temps en matèria d'educació i conservació de la biodiversitat.
- Promoure i establir diversos mecanismes de participació dels col·lectius educatius (formadors i alumnes), com a col·lectius socials de gran importància pels canvis socials, dins el procés per a la conservació i ús sostenible de la biodiversitat.